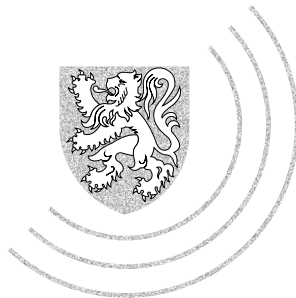

V L A A M S P A R L E M E N T

stuk **19-A** (2009-2010) – Nr. 3-E
ingediend op 3 juni 2010 (2009-2010)

Ontwerp van decreet

houdende aanpassing
van de algemene uitgavenbegroting
van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 2010

Verslag

namens de Commissie voor Economie,
Economisch Overheidsinstrumentarium,
Innovatie, Wetenschapsbeleid, Werk en Sociale Economie
uitgebracht door de heren Koen Van den Heuvel en Jan Laurys
aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: mevrouw Patricia Ceysens.

Vaste leden:

de heer Robrecht Bothuyne, mevrouw Martine Fournier, de heren Jan Laurys, Koen Van den Heuvel;
de dames Patricia Ceysens, Lydia Peeters;
de heren Frank Creyelman, Johan Deckmyn, Chris Janssens;
mevrouw Güler Turan, de heer Bart Van Malderen;
de heer Matthias Diependaele, mevrouw Helga Stevens;
de heer Ivan Sabbe;
de heer Filip Watteeuw.

Plaatsvervangers:

de dames Sonja Claes, Kathleen Helsen, Griet Smaers, de heer Eric Van Rompuy;
mevrouw Fientje Moerman, de heer Herman Schueremans;
de heer Pieter Huybrechts, mevrouw Katleen Martens, de heer Jan Penris;
mevrouw Mia De Vits, de heer Peter Vanvelthoven;
de dames Vera Celis, Lies Jans;
de heer Lode Vereeck;
mevrouw Elisabeth Meuleman.

Stukken in het dossier:

- 19-A** (2009-2010) – Nr. 1: Ontwerp van decreet + Bijlagen
– Nr. 2: Amendement
– Nr. 3-A: Verslag namens de Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Decreetsevaluatie, Inburgering en Toerisme
– Nr. 3-B: Verslag namens de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
– Nr. 3-C: Verslag namens de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden en Internationale Samenwerking
– Nr. 3-D: Verslag namens de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
- 12** (2009-2010) – Nr. 1: Evaluatie van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
- 17-A** (2009-2010) – Nr. 1: Algemene toelichting
– Nr. 2: Toelichtingen per programma
- 18-A** (2009-2010) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
- 20-A** (2009-2010) – Nr. 1: Verslag van het Rekenhof
- 21** (2009-2010) – Nr. 1: Meerjarenbegroting

INHOUD

I.	Bevoegdheid Economie van de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid.....	4
1.	Toelichting door de minister.....	4
1.1.	Apparaatskredieten van het Agentschap Ondernemen.....	4
1.2.	Het programma Algemeen economisch beleid	5
1.3.	Het Hermesfonds.....	5
3.1.1.	De verbinteniskredieten.....	5
3.1.2.	De betalingskredieten.....	6
2.	Bespreking.....	7
II.	Bevoegdheden Innovatie en Overheidsinvesteringen van mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding.....	8
1.	Toelichting door de minister.....	9
1.1.	Basisallocatie EB0 EC101 1211 (Conceptie, voorbereiding en uitvoering van acties met betrekking tot economie, wetenschap en innovatie) ..	9
1.2.	Basisallocatie EB0 EG100 1211 (Popularisering van wetenschap en techniek en technologische innovatie).....	9
1.3.	VLIZ	9
1.4.	VRWI (basisallocatie EB0 EA108 4140)	9
1.5.	IWT	10
1.6.	Extra middelen voor innovatie	10
2.	Bespreking.....	10
III.	Bevoegdheid Werk van de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport.....	14
1.	Toelichting door de minister.....	14
2.	Bespreking.....	15
IV.	Bevoegdheid Sociale Economie van mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie	19
1.	Toelichting door de minister.....	19
2.	Bespreking.....	20
V.	Indicatieve stemming.....	21
	Gebruikte afkortingen	22

De Commissie voor Economie, Economisch Overheidsinstrumentarium, Innovatie, Wetenschapsbeleid, Werk en Sociale Economie heeft op haar vergaderingen van 20 en 27 mei 2010 het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2010 en de toegewezen bepalingen van het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2010 (*Parl. St.* VI. Parl. 2009-10, nr. 508/1) besproken.

De commissie besprak de aan haar toegewezen bepalingen volgens de bevoegdheden van de verschillende ministers. Dit verslag is opgemaakt op basis van die bevoegdheidsverdeling:

deel I: bevoegdheid Economie van de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid (verslaggever: de heren Koen Van den Heuvel);

deel II: bevoegdheden Innovatie en Overheidsinvesteringen van mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding (verslaggever: de heer Koen Van den Heuvel);

deel III: bevoegdheid Werk van de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport (verslaggever: de heer Jan Laurys);

deel IV: bevoegdheid Sociale Economie van mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie (verslaggever: de heer Jan Laurys).

I. BEVOEGDHEID ECONOMIE VAN DE HEER KRIS PEETERS, MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, BUITENLANDS BELEID, LANDBOUW EN PLATTELANDSBELEID

Voor wat de bespreking in de Commissie voor Economie betreft, omvat de bevoegdheid Economie de volgende bepalingen:

decreetsbepalingen: artikelen 10 (entiteit EB0 programma EC107 en entiteit EC0 programma EC207 tot EG200) 24 (voor EC0) en 57;

begrotingstabel – afdeling I: entiteit CB0 (programma CC014, CD000 en CD002), entiteit EB0 (Programma EC107, EC115 EG105 en EG107) en entiteit EC0 (programma EA, EC, ED, EG);

begrotingstabel – afdeling V: Fonds Flankerend Economisch Beleid (Hermesfonds) en Agentschap Ondernemen (IVA).

1. Toelichting door de minister

De begrotingscontrole is het ogenblik waarop de budgettaire uitgangspunten gehanteerd bij de opmaak van de begroting op hun validiteit worden getoetst. Zo nodig worden bijsturingen voorgesteld, mochten bepaalde parameters zijn gewijzigd. Zoals bekend is de begrotingscontrole niet het ogenblik waarop nieuwe initiatieven kunnen worden gelanceerd tenzij de Vlaamse Regering daartoe een uitdrukkelijke beslissing heeft genomen.

1.1. Apparaatskredieten van het Agentschap Ondernemen

Ten behoeve van het woon-werkverkeer werd een bedrag van 205.000 euro overgeheveld van de algemene werkingsmiddelen (artikel EC0 EA207 1211) naar het loonartikel (EC0 EA201 1100). De abonnementen NMBS, MIVB en De Lijn (woon-werkverkeer) moeten immers vanaf het begrotingsjaar 2010 aangerekend worden op een ESR 11 in plaats van

op een ESR 12. Daarnaast werd een bedrag van 2000 euro door elk departement overgedragen naar Bestuurszaken voor de aanwerving van de veiligheidscoördinator voor de gebouwen van de Vlaamse overheid in Brussel.

Het gesplitst ordonnanceringskrediet onder basisallocatie EC0 EA204 12.11 voor de bijzondere opdrachten werd eenmalig opgetrokken met een bedrag van 98.000 euro ter vereffening van de ‘encours’.

1.2. *Het programma algemeen economisch beleid*

Het krediet van 1,47 miljoen euro dat tot op heden was ingeschreven onder basisallocatie EC207 3132 onder de noemer ‘inrichters lokale aanspreekpunten’ werd in vastleggingen en ordonnanceringen overgedragen aan het Hermesfonds. De uitbouw van dit fijnmazig netwerk is voorlopig geen optie meer. Deze middelen zullen worden aangewend voor de ondersteuning van ondernemerschapsbevorderende initiatieven.

Het krediet onder basisallocatie EC0 EC214 1211 (middelen ter financiering van de opdrachten en samenwerkingsovereenkomsten met de POM's) moet tijdelijk worden gereactiveerd. Dit is nodig voor de laatste uitbetalingen van een vroegere opdracht van 350.000 euro aan de POM's Antwerpen en Limburg voor de opmaak van de plan-MER ENA. De laatste uitbetaling is een schijf van 69.000 euro, te betalen in 2010.

1.3. *Het Hermesfonds*

Het Fonds voor Flankerend Economisch Beleid (Hermesfonds) dat de concurrentiepositie van de ondernemingen in Vlaanderen duurzaam wil ondersteunen is opgebouwd rond een beperkt aantal strategische doelstellingen waaronder de verschillende maatregelen vallen. De voornaamste doelstellingen zijn:

- ondernemingen in hun competitiviteit ondersteunen;
- het ondernemerschap bevorderen;
- de omgevingsfactoren faciliteren;
- een efficiënt beheer van het EFRO-fonds;
- beheer van uitgaven die passen in het sociaal, economisch en regionaal beleid.

3.1.1. *De verbinteniskredieten*

De vastleggingsmachtiging van het Hermesfonds bedroeg in de initiële begroting 259.076.000 euro. Er zijn slechts zeer beperkte aanpassingen te signaleren. De machtiging is verhoogd met 1,47 miljoen euro door incorporatie van het budget voor de uitbouw van het fijnmazig netwerk. Verder werd de machtiging opgetrokken met een krediet van 1,5 miljoen euro uit de vrije beleidsruimte. Voor de bijdrage aan de pool der parastatalen voor de pensioenbijdrage van de contractuele medewerkers uit ex-VLAO werd een compensatie doorgevoerd van 360.000 euro. Per saldo wordt de machtiging derhalve verhoogd met een bedrag van 2.610.000 euro. Hiermee komt het Hermesfonds uit op een begroting van bijna 263 miljoen euro.

De bijdrage uit de vrije beleidsruimte ten belope van 1,5 miljoen euro wordt toegevoegd aan het budget voor de kmo-portefeuille. Uit de cijfers blijkt immers dat de afname sedert september 2009 op een hoger niveau is beland dan voordien, een gevolg van de financieel-economische crisis maar ook van een grotere bekendheid van het instrument, in het bijzonder in de pijler advies. Daarom wordt het verbinteniskrediet opgetrokken van 33.080.000 euro tot 34.580.000 euro.

De overheveling van het krediet voor het fijnmazig netwerk werd, gezien de initiële doelstelling van deze middelen, zoals gezegd, toegevoegd aan de initiatieven ter bevordering van het ondernemerschap. Een budget van 270.000 euro werd bijgeschreven onder rubriek 3300-3306 ter ondersteuning van initiatieven ter bevordering van het ondernemerschap.

In casu gaat het om acties passend binnen het Pact 2020 en de ViA-doorbraken, waarmee de Vlaamse Regering meer en sterkere ondernemers wil bewerkstelligen in de regio. Een verhoging van 1,2 miljoen euro werd tevens doorgevoerd onder de rubriek 3200-3203 (project ondernemingsvriendelijke gemeente). Met deze oproep wil de minister-president projecten, geïnitieerd door lokale overheden die het ondernemerschap bevorderen, ondersteunen. Bij de eerste oproep 2008-2009, waarvoor 2 miljoen euro beschikbaar was, werd in totaal voor ongeveer 6 miljoen euro aan projecten ingediend. Het opkrikken van het budget van 800.000 euro naar 2.000.000 euro moet toelaten een groter aantal valabele projecten te honoreren.

Een klein bedrag van 108.000 euro werd intern herschikt van rubriek 4140-4140-02 (storting aan F.I.T. ter uitvoering van EFRO-project) naar rubriek 1221-1223 (middelen ter financiering van de opdrachten en samenwerkingsovereenkomsten aan de POM's). De herschikking is doorgevoerd omdat de betaling aan F.I.T. ter uitvoering van een EFRO-project bij nader toezien niet zal doorgaan. Het bedrag is vrijgemaakt voor de verdere actualisatie van één van de zes GIS-lagen die voorzien zijn in het nieuwe datamodel voor het GIS van het Agentschap Ondernemen. De opdracht zal worden uitbesteed aan de POM's en sluit zodoende aan bij de vroegere opdrachtenfunctie van de GOM's. Vandaar dat de nummering en libellé van de rubriek wordt aangepast.

Tot slot moet een bedrag van 397.000 euro worden voorzien ter compensatie aan het Agentschap Ondernemen dat de betaling van het vakantiegeld van de ex-VLAO-personeelsleden in het overgangs- en fusiejaar 2009 prefinancierde. De vermindering van 360.000 euro voor de bijdrage aan de pool der parastatalen voor de pensioenbijdrage van de contractuele medewerkers uit ex-VLAO werd gecompenseerd op de werkingskosten rubriek 1211-1201.

3.1.2. De betalingskredieten

In tegenstelling tot de wijzigingen voorgesteld aan de beleidskredieten, zijn de voorgestelde aanpassingen op de betalingskredieten wel aanzienlijk. Omdat in 2009 voor bijna 370 miljoen euro aan verbintenissen werd aangegaan en er anderzijds slechts voor circa 230 miljoen euro betalingen werden verricht, is de 'encours' op het Hermesfonds op één jaar tijd met circa 100 miljoen euro toegenomen tot meer dan 700 miljoen euro. Om deze reden maar ook omdat de begunstigde ondernemingen recht hebben op een redelijke betaaltermijn voor de subsidies, zeker in crisistijden, werd ervoor gepleit het betalingskrediet in belangrijke mate op te trekken. Uiteindelijk werd het krediet met 36.787.000 euro opgetrokken tot bijna 245 miljoen euro.

Voor wat betreft de investeringssteun voor ondernemingen, bedraagt de toename 23.612.000 euro. In de diverse steunregimes werden de benodigde berekeningen doorgevoerd op basis van de in 2009 gedane betalingen maar ook op basis van de doorgevoerde schrappingen in de 'encours.' De grootste verhogingen grepen plaats bij de ecologiepremie (plus 11 miljoen euro) en de strategische investerings- en opleidingssteun (plus 13 miljoen euro). In beide gevallen zijn de verhogingen het gevolg van de versoepelde betalingsritmes waarbij de vroegere drie schijven van 30-30-40 percent vervangen werden door 50-20-30 percent. De versoepelde uitbetalingsschema's zijn zoals bekend een gevolg van de versoepelingsmaatregelen die de Vlaamse Regering goedkeurde ter bestrijding van de economische crisis.

Voor het hoofdstuk van de ondernemerschapsbevorderende instrumenten is een verhoging van meer dan 8 miljoen euro gekomen en die is quasi uitsluitend bedoeld voor betalingen voor de kmo-portefeuille.

Voor de initiatieven ter facilitering van de omgevingsfactoren kan bijna een status quo worden genoteerd. Er werd een, relatief gezien, zware vermindering doorgevoerd onder

het project 'Bedrijfsvriendelijke gemeente' van 1.300.000 euro tot 655.000 euro omdat, in tegenstelling tot wat verwacht werd, in 2009 geen oproep gebeurde. De nieuwe oproep 2010 zal pas in het najaar gelanceerd worden waardoor de eerste schijven pas in 2011 uitbetaald zullen worden.

Voor het EFRO-fonds werd een verhoging doorgevoerd van 5.235.000 euro waarvan 3.660.000 euro voor de globale EFRO-enveloppe en 1.617.000 euro voor het Urban II-project. Anderzijds werd naar analogie van de vastleggingszijde een klein bedrag van 108.000 euro geschraapt onder rubriek 4140-4140-02 (storting aan FIT) ter uitvoering van een EFRO-project omdat de betaling aan F.I.T. ter uitvoering van dat EFRO-project bij nader toezien niet zal doorgaan.

Het hoofdstuk met de kredieten voor de uitgaven passend in het sociaal, economisch en regionaal beleid werden neerwaarts herzien. Vooreerst werden de betalingen voor de uitbouw van het kenniscentrum KMO-IT, waarvoor een bedrag gereserveerd werd van 1.994.000 euro, herzien tot 399.000 euro. De oorzaak moet worden gezocht in het feit dat slechts elke zes maanden een factuur kan worden ingediend waardoor er slechts één betaling zal gebeuren in 2010.

Verder werd voor het eerst een bedrag van 788.000 euro uitgetrokken voor de dekking van de fiscale minderinkomsten die de federale overheid boekt in het kader van de Winwinlening. Immers, in 2009 moest het Hermesfonds voor het eerst een terugbetaling verrichten aan de federale overheid ter dekking van de door haar geleden fiscale minderontvangsten. Zoals bekend, mag dit bedrag worden aangerekend op de vastlegging 4000-4028 die destijds werd genomen op het artikel 85.01 van het Fonds voor Flankerend Economisch Beleid in het kader van de Talentenbank (zie artikel 133 van het decreet dat bepaalt dat deze vastlegging ten belope van maximaal 3 miljoen euro mag worden aangewend voor de toekenning van steun aan kleine en middelgrote ondernemingen voor ondernemerschapbevorderende diensten, terwijl het saldo van de vastlegging mag aangewend worden voor de Winwinlening; het saldo bedraagt circa 7 miljoen euro).

2. Bespreking

De heer *Johan Deckmyn* stelt vast dat er in het Hermesfonds een verhoging van meer dan 35 miljoen euro is van dotatie voor het fonds. Het lid veronderstelt dat dit dient voor de ondersteuning van de bedrijven.

Hij stelt ook vast dat de minister bevoegd voor economie ertoe gemachtigd wordt om uitgaven aan te gaan tot een bedrag van 500.000 euro voor initiatieven die passen binnen het sociaal-economisch en regionaal beleid van de Vlaamse Regering. Hij vindt dit wel een heel ruime machtiging. Is dat wel conform met de wetgeving op de overheidsopdrachten? De minister krijgt daardoor volgens de spreker een vrijgeleide om bepaalde investeringen te doen.

De *minister-president* antwoordt dat deze regeling al langer bestaat en dat het hier gaat om de uitbetaling van subsidies. Dat heeft niets te maken met overheidsopdrachten. Boven die grens van 500.000 euro beslist de Vlaamse Regering. Het optrekken van het krediet met 36.787.000 euro is nodig om de begunstigde ondernemingen binnen een redelijke termijn te kunnen uitbetalen, zoals reeds in de toelichting werd uiteengezet.

De heer *Robrecht Bothuyne* zegt dat de toelichting duidelijk was: de Vlaamse Regering wil de engagementen die zijn aangegaan zo goed mogelijk nakomen. Ondernemingen moeten zo goed mogelijk worden ondersteund.

De spreker vraagt over het project KMO-IT, waarvan het bedrag beduidend werd verlaagd, omdat er maar voor de eerste zes maanden kan worden uitbetaald, hoe dat budgettair verder zal worden afgehandeld.

Bij de initiatieven voor de bevordering van het ondernemerschap zal er een grotere selectiviteit worden toegepast bij het toekennen van subsidies. Wat betekent die grotere selectiviteit?

De *minister-president* antwoordt dat de uitbetalingen voor het project KMO-IT een budgettair-technische kwestie zijn. Het heeft te maken met de opstart van het project. Binnen dit budgettaire jaar is er maar één factuur over een periode van zes maanden. Vanaf volgend jaar zullen er jaarlijks twee facturen zijn, namelijk de tweede factuur voor 2010 en de eerste voor 2011.

Die grotere selectiviteit bij subsidies, kadert in de algemene budgettaire lijn die de Vlaamse Regering toepast. Niettegenstaande dat kan men in de voorgestelde begroting (code 3200) toch zien dat er hier een stijging te noteren valt.

De heer *Bart Van Malderen* zegt dat 1,47 miljoen euro uitgetrokken voor de lokale aanspreekpunten, die één van de uithangborden van het vroegere VLAO moesten worden, nooit werden toegewezen. Blijkbaar worden die lokale aanspreekpunten nu opgedoekt en worden ze ondergebracht in het Hermesfonds onder de algemene titel 'ondernemerschapbevorderende initiatieven'. Waarvoor gaan die middelen precies worden gebruikt? Gaat het om nieuwe initiatieven of over het versterken van bestaande programma's binnen het Hermesfonds?

Over de 'call' die gepland wordt voor het project 'Ondernemingsvriendelijke gemeente' zegt het lid dat er een grote discrepantie is tussen het aantal aanvragen en hetgeen kan worden toegekend. Om frustraties bij de indieners te voorkomen, is het wellicht aangezien om voldoende drempels in te bouwen, zodat er geen niet-vervulbare aanvragen zouden worden ingediend.

Over het versterken van de ecologiepremie en de strategische opleidings- en investeringssteun zegt het lid dat het terecht is dat er zowel een vereenvoudiging als een versnelling van de uitbetaling wordt doorgevoerd. Wat de toekenning van strategische opleidings- en investeringssteun betreft, zegt hij dat de link met tewerkstelling zeker moet worden bewaakt. Hij pleit ook voor een verhoging van de effectiviteit van deze steunmaatregel.

De *minister-president* zegt dat het bedrag voor de lokale aanspreekpunten voor het grootste gedeelte, namelijk 1,2 miljoen euro, naar het project 'Ondernemingsvriendelijke gemeente' gaat. Het overschot gaat naar de ondernemerschapbevorderende initiatieven van het Hermesfonds in het kader van ViA.

De strategische opleidings- en investeringssteun wordt geëvalueerd. Het aspect 'tewerkstelling en tewerkstellingsvoorwaarden' zal daarbij worden versterkt. Als de evaluatie gebeurd zal zijn, zal hierover meer duidelijkheid kunnen worden verschaft.

II. BEVOEGDHEDEN INNOVATIE EN OVERHEIDSINVESTERINGEN VAN MEVROUW INGRID LIETEN, VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN INNOVATIE, OVERHEIDSINVESTERINGEN, MEDIA EN ARMOEDEBESTRIJDING

Voor wat de bespreking in de Commissie voor Economie betreft, omvatten de bevoegdheden Innovatie en Overheidsinvesteringen:

decreetsbepalingen: artikelen 10 (entiteit EB0 programma EC108 tot EG108);

begrotingstabel – afdeling I: Entiteit CB0 (programma CD003 en CD004), entiteit EB0 (programma EA, EC (behalve EC107 en EC115), EE, EF, EG (uitgezonderd EG105 en EG107)).

1. Toelichting door de minister

De *minister* geeft een overzicht van de diverse aanpassingen.

1.1. Basisallocatie EB0 EC101 1211 (Conceptie, voorbereiding en uitvoering van acties met betrekking tot economie, wetenschap en innovatie)

Op deze basisallocaties worden hoofdzakelijk studies en evaluaties aangerekend. In de begroting worden twee nieuwe basisallocaties voorzien: voor de respectieve bevoegdheden van de twee bevoegde ministers:

- basisallocatie EB0 EC115 1211 (conceptie, voorbereiding en uitvoering van acties met betrekking tot economie);
- basisallocatie EB0 EC116 1211 (conceptie, voorbereiding en uitvoering van acties met betrekking tot wetenschap en innovatie).

Nadat de begrotingsaanpassing is aangenomen zal het resterende krediet op de bovenvermelde basisallocatie herverdeeld worden via besluit naar de twee nieuwe basisallocaties volgens de verdeelsleutel 25 percent (economie) en 75 percent (wetenschap en innovatie). De verdeelsleutel werd berekend op basis van de aangerekende dossiers uit het verleden op deze basisallocatie, uitgesplitst naar de bevoegdheden Economie enerzijds, en Wetenschap en Innovatie anderzijds.

1.2. Basisallocatie EB0 EG100 1211 (Popularisering van wetenschap en techniek en technologische innovatie)

Het extra GVK van 15.000 euro dient om de onkosten van de evaluatoren van projecten te dekken. Dat GVK wordt geheroriënteerd vanuit basisallocatie EB0 EG101 3300 (bekendmaking van wetenschapsbeleid en wetenschappelijk onderzoek).

Het extra GOK van 659.000 euro is voor de betaling van verbintenissen uit het verleden waarvan in 2010 facturen zullen ontvangen worden.

1.3. VLIZ

Voor de bouw van het onderzoeksschip Simon Stevin werd 1.500.000 euro voorzien op een nieuw gecreëerde basisallocatie: EB0 EE142 5220 (departement EWI – overige kapitaaloverdrachten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen – Vlaams Instituut voor de Zee vzw voor investeringsuitgaven).

Er wordt een GVK voorzien van 1.500.000 euro, eenmalig geheroriënteerd vanuit basisallocatie EB0 EC102 1211 (min 750.000 euro) en basisallocatie EB0 EG101 3300 (min 750.000 euro). Vanaf 2012 zou daar GOK moeten tegenoverstaan.

De overige middelen voor de bouw van het onderzoeksschip komen uit het FFEU en de DAB Vloot.

Het VLIZ wordt ook via het programmadecreet opgenomen in het decreet van 30 april 2009 betreffende de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid.

1.4. VRWI (basisallocatie EB0 EA108 4140)

De VRWI is vanaf 1 januari 2010 een strategische adviesraad geworden met rechtspersoonlijkheid. De VRWI dient zich aan te sluiten bij de pool der parastatalen. Hierdoor ontstaat een meerkost. De VRWI krijgt 104.000 euro extra om het tekort voor de aansluiting bij de pool der parastatalen te dekken. Dit wordt gecompenseerd vanuit basisallocatie EB0 EE105 3300.

1.5. IWT

Ook hier moeten engagementen uit het verleden betaald worden. Bij de technische bilaterales werd ongeveer 26.000.000 euro aan extra betaalkredieten toegekend. Hiermee wordt tegemoetgekomen aan de opmerkingen die ter zake door het Rekenhof werden gemaakt.

1.6. Extra middelen voor innovatie

De Vlaamse Regering vindt investeringen in O&O belangrijk en wil de dynamiek ter zake van de private actoren blijven ondersteunen. Daarom wordt in 2010 bijkomend:

- 120 miljoen euro voorzien voor kapitaalparticipaties, die zullen aangewend worden voor het Fonds voor Structurele Innovatie en voor het Vlaams Innovatiefonds;
- vanuit het FFEU 20 miljoen euro ter beschikking gesteld voor investeringen inzake O&O;
- 20 miljoen euro voorzien voor een zaaikapitaal Medisch Centrum Vlaanderen via PMV.

2. Bespreking

De heer *Lode Vereeck* zegt dat deze begrotingscontrole alleen maar kan worden geïnterpreteerd als die wordt vergeleken met de oorspronkelijke begroting. In de oorspronkelijke begroting werd er 31 miljoen euro recurrent bespaard op wetenschap en innovatie. En dat terwijl er in 2009 ook al 16 miljoen euro gesnoeid werd in recurrente kredieten. De begroting voor wetenschap en innovatie komt voor 2010 uiteindelijk uit op 799 miljoen euro, wat hetzelfde bedrag is als in 2008. In de praktijk betekent dat een reële daling van de middelen. Deze daling was al vastgesteld door de VRWB. Als daar nog de eenmalige besparingen worden bijgeteld, komt men tot een besparing van 66 miljoen euro. Deze achteruitgang hypothekeert de toekomstige welvaartscreatie in Vlaanderen.

In die zin is het toch enigszins verheugend vast te stellen dat met deze begrotingscontrole daar voor een stukje een correctie op komt. Er zijn in de eerste plaats bijkomende kredieten voor het IWT. Tijdens de bespreking van de initiële begroting is er door enkele sprekers op gewezen dat de besparingen bij het IWT de historische engagementen en verplichtingen in gevaar zouden brengen. Dat is ook gestaafd door het Rekenhof. In de algemene toelichting bij de begrotingsaanpassing wordt gewag gemaakt van die betalingsproblematiek. Die problemen waren, gezien de besparingen, in elk geval voorspeld.

De betalingskredieten voor het beleidsdomein EWI nemen toe met 66 miljoen euro. Het zou interessant zijn te weten wat daarin de belangrijkste aanpassingen zijn voor wetenschap en innovatie.

Er zijn bijkomende participaties voor 140 miljoen euro waarvan 20 miljoen euro voor het Vlaams Medisch Centrum en 120 miljoen euro voor het fonds voor structurele innovatie. De spreker heeft daar enkele bedenkingen en vragen bij. Dit wordt aangekondigd als een inhaaloperatie op het vlak van O&O. Maar participaties zijn budgetneutraal en zullen de begroting dus op zich niet beïnvloeden. Participaties zijn volgens de spreker nodig. Instrumenten zoals ARKImedes en Vinnof zijn nuttig omdat ze als katalysator kunnen fungeren voor het privé-initiatief op terreinen waar er een duidelijk marktfalen is op het vlak van zaaikapitaal en durfkapitaal. Daarom zijn die participatiefondsen, waarin de overheid een voortrekkersrol speelt, erg belangrijk.

De spreker zegt dat zijn fractie hier ook voorstander van subsidies is. De reden daarvoor is dat onderzoek niet noodzakelijk tot iets leidt. Dikwijls is er geen relevant resultaat. De spreker pleit er dan ook voor de subsidie-inspanningen te verhogen. Voor het behalen van de eenpercentnorm van Barcelona mogen budgetneutrale participaties niet worden meegeteld. Dat kan alleen met die subsidies. Uit advies 131 van de VRWB blijkt dat de overheid

jaarlijks 177 miljoen euro extra moet investeren in O&O om tegen 2014 die eenprocentnorm te halen. Dat is een enorm groeiritme, dat niet wordt gehaald.

Ook vanuit het standpunt van een ondernemer is er een groot verschil tussen participatie en subsidie. Studies wijzen uit dat subsidies een belangrijke positieve impact hebben op de groei van ondernemingen, op productiviteit, werkgelegenheid en ook op de O&O-gerichtheid van de ondernemingen. Voor de financiering van O&O-projecten via het IWT zijn dus subsidies nodig en geen participaties.

De heer Vereeck vraagt in hoeverre participaties kunnen bijdragen tot het bereiken van de eenpercentnorm tegen 2014.

Over het investeringsritme zegt de spreker dat een deel van de 120 miljoen euro zou worden geïnvesteerd via Vinnof. In antwoord op een eerdere schriftelijke vraag van de spreker heeft de minister gesteld dat voor 2010 en de komende jaren een investeringsritme van 4,9 miljoen euro verwacht wordt voor Vinnof. De minister heeft ook gesteld dat de huidige middelen volstaan om het rollend karakter van het fonds in stand te houden en dat er geen nood is aan bijkomende middelen. Op basis waarvan werd nu bij de begrotingsaanpassing beslist om toch bijkomende middelen ter beschikking te stellen van Vinnof? Zijn er cijfers die een hoger investeringsritme voor de komende periode voorspellen?

Het gros van die 120 miljoen euro wordt geïnvesteerd via het fonds voor structurele innovatie. Kan dit meer worden verduidelijkt? Welke type van investeringen wordt daar precies beoogd?

De 140 miljoen euro extra voor participaties komen bovenop de eerder uitgetrokken 300 miljoen euro. Dat bestond uit twee componenten: 200 miljoen euro voor het Vlaams energiebedrijf en 100 miljoen euro voor participaties in bedrijven. Bij de begrotingsbespreking was nog niet duidelijk hoe die 100 miljoen euro zou worden ingezet. In antwoord op een andere schriftelijke vraag van de spreker antwoordde de minister dat in de schoot van de PMV een aantal instrumenten worden voorbereid om investeringen in verdere energiebesparende maatregelen in Vlaanderen te faciliteren. Er zou worden gedacht aan een systeem van groene waarborgen en groene energieleningen. Is er ondertussen al meer duidelijkheid over de besteding van die laatste 100 miljoen euro aan participaties? Als alle middelen voor participaties nu worden opgeteld, dan komt men voor 2010 aan een bedrag van 440 miljoen euro. Zal dat in 2010 allemaal effectief worden geïnvesteerd? Als men kijkt naar het investeringsritme van Vinnof en ARKImedes, lijkt dat voor de spreker vrij onwaarschijnlijk.

De heer *Koen Van den Heuvel* zegt er tevreden over te zijn dat in deze begrotingsaanpassing een aantal zaken duidelijker worden. De cijfers worden er realistischer door.

De spreker zegt dat de eenpercentnorm van Barcelona geen boekhoudkundige fetisj mag worden. Niet alleen de input is immers belangrijk, maar vooral de output. De hoogte van de investeringen is een goed ankerpunt, maar het is zeker zo belangrijk om ook naar de resultaten van de investeringen te kijken.

Ook deze spreker vraagt bijkomende verduidelijking over de participaties. Welke timing heeft men voor ogen? Welke klemtonen zullen worden gelegd? Wordt er wel degelijk 200 miljoen euro voorbehouden voor het Vlaams energiebedrijf, zoals de heer Vereeck beweert?

De heer *Bart Van Malderen* zegt dat de bedoeling van een begrotingscontrole is om bepaalde budgettaire problemen uit de oorspronkelijke begroting recht te zetten. Hij zegt verheugd te zijn dat met de voorgestelde aanpassingen de Vlaamse Regering haar engagementen kan waarmaken.

Voor deze spreker is het duidelijk dat deze begroting, die in budgettaire moeilijke tijden is opgemaakt, toch prioritair de beschikbare middelen op innovatie inzet.

De spreker stelt ook met plezier vast dat de heer Vereeck ervoor pleit om verschillende middelen in te zetten in de transformatie van de economie. Nog niet zolang geleden stelde diens fractie dat alleen fiscale maatregelen zaligmakend zijn. Hij wijst erop dat voor het behalen van de driepercentnorm van Barcelona er twee percent van het bedrijfsleven zelf moet komen, tegenover één percent van de overheid. Door een doorgedreven politiek van participaties zal het bedrijfsleven er misschien in slagen die tweepercentnorm te halen. Met die participaties kan er inderdaad meer op output en resultaten worden gefocust.

De heer *Matthias Diependaele* zegt dat met het verhogen van het budget voor wetenschap en innovatie een positief signaal wordt gegeven dat innovatie de motor is van onze welvaart.

De spreker vraagt of er nog openstaande facturen uit de vorige regeerperiode moeten worden betaald.

Het lid vraagt ook of er opnieuw geld wordt vrijgemaakt voor de ‘tenure track’. Dat budget was bij de begroting op nul gezet.

De heer *Lode Vereeck* repliceert dat ook hij geen fetisj wil maken van de Barcelonanorm. Volgens de laatste cijfers behaalt de overheid 0,53 percent en het bedrijfsleven 1,5 percent. Alhoewel beiden niet de norm van respectievelijk één en twee percent behalen, is het toch duidelijk dat het bedrijfsleven het beter doet dan de overheid op het vlak van investeringen.

Voor hem blijft fiscaliteit de belangrijkste ‘driver’ om bedrijven in een bepaalde richting te stimuleren. Er is nu een overvloed aan subsidies en ondersteuningsmaatregelen. Via de fiscaliteit zou alles veel eenvoudiger kunnen gaan. Hij verwijst naar de effecten van de verlaging van de btw op de bouw. Ook administratief is dat alles veel eenvoudiger dan subsidiesystemen, waar kleine bedrijven dikwijls niet bij aan de bak komen.

Mevrouw *Patricia Ceysens* stelt met plezier vast dat het Baekelandprogramma goed loopt. In dat programma gebeurt de toonzetting vanuit de prikkel van de markt, maar er is ook de mogelijkheid dat daar fundamenteel onderzoek aan gekoppeld wordt. Voor haar is Baekeland een geslaagd huwelijk tussen toegepast en fundamenteel wetenschappelijk onderzoek. Aan de universiteiten is men er duidelijk tevreden over. Niet alle aanvragen kunnen jammer genoeg worden ingewilligd.

Minister *Ingrid Lieten* herhaalt dat de Vlaamse Regering als beleidslijn lineaire besparingen in alle departementen heeft doorgevoerd. Ook wetenschap en innovatie ontsnappen daar niet aan. Toch moet worden benadrukt dat de schade wordt beperkt. Er is voor gezorgd dat er niet gekort wordt op de budgetten die voorzien zijn voor de subsidiedossiers van de bedrijven. Er is vooral geprobeerd om te korten op overheadkosten en voor de rest de besparingen zoveel mogelijk te spreiden.

Er wordt naar gestreefd om te blijven inzetten op innovatie, zodat naar de Barcelonanorm kan worden toegroeid.

Het Rekenhof heeft er inderdaad op gewezen dat er in de initiële begroting te weinig betalingskredieten waren om de engagementen, die door de vorige regering zijn aangegaan ook te kunnen honoreren. De minister herinnert er aan dat ze bij de begrotingsbesprekingen hierover gezegd heeft dat dit probleem zou moeten opgelost worden ter gelegenheid van de begrotingscontrole. Dat is bij deze begrotingsaanpassing dan ook geregeld. Er zijn bijkomende middelen vrijgemaakt om alle engagementen te kunnen uitbetalen.

Maar daarnaast moet er ook naar gestreefd worden om het mogelijk te maken dat er meer middelen voor innovatie beschikbaar komen. Er moet daarbij rekening worden gehouden met het feit dat 2010 een budgettair moeilijk jaar is. Niettegenstaande die moeilijke situatie zijn er toch bijkomende middelen. Dat is vooral gebeurd door kapitaalmiddelen vrij te maken, die op een creatieve manier kunnen worden ingezet.

Zo was er geen instrument voor zaaikapitaal voor medische innovatie. Nu is er 20 miljoen euro vrijgemaakt voor zaaikapitaal via het Medisch Centrum Vlaanderen. Met de PMV en met de sector wordt nu nagegaan hoe dat op de beste manier kan worden gebruikt.

Op het werkveld heerst de overtuiging dat er veel meer moet worden ingezet op dergelijke zaaikapitaalmiddelen. Het blijft moeilijk financiering te vinden voor risicogevoelige innovatieve investeringen. De markt reageert daar te defensief op. Er moeten dus kapitaalverstrekkers achter staan. Er gaat nu samen met de actoren bekeken worden hoe die zaaikapitaalmiddelen het best worden ingezet. De bedoeling is toch te komen tot meer dossiers. Vandaar dat er nu al extra middelen worden vrijgemaakt.

Over het grote pakket van 140 miljoen euro voor de transformatie van de economie is ook al uitgebreid van gedachten gewisseld op de staten-generaal van de industrie. Door de globalisering moeten verschillende sectoren een transformatie ondergaan. Een voorbeeld daarvan is de automobielsector. Daarnaast is er ook transformatie die aangestuurd wordt door nieuwe technologieën. Hier zijn er voor verschillende sectoren ongetwijfeld ook opportuniteiten. De bedoeling van het Transformatiefonds is om middelen beschikbaar te stellen voor investeringen waarbij de sectorbenadering belangrijk is. Het gaat hier niet om gewone participaties in bedrijven maar over de stimulering van de transformatie van een sector door de overheid. Daarvoor zijn middelen nodig om bepaalde projecten, die belangrijk zijn voor de transformatie, te kunnen honoreren. Er wordt nog aan gewerkt om uit te maken hoe een en ander precies in zijn werk zal gaan. Het is in elk geval belangrijk een link te leggen met de speerpuntsectoren die de VRWI heeft aangewezen.

Of die middelen kunnen worden meegerekend voor het behalen van de Barcelonanorm, is op dit ogenblik nog niet duidelijk. Dat zal pas duidelijk worden wanneer we weten op welke manier het Transformatiefonds zal gaan werken.

Over het Baekelandprogramma zegt de minister nog dat ze het belang van dit initiatief onderkent en dat ook hier de budgettaire ruimte voor moet worden gecreëerd.

De heer *Lode Vereeck* zegt niet helemaal tevreden te zijn met de antwoorden van de minister. De minister zegt meermaals “we zijn ermee bezig”. Zo is er nog veel onduidelijkheid over het Transformatiefonds. Daarover wordt in de Vlaamse Regering nog altijd gediscussieerd en het is ook nog niet duidelijk of dat fonds in rekening kan worden gebracht voor het behalen van de Barcelonanorm. Volgens de spreker is het toch wel opvallend dat alles erg traag gaat. Dat wijst er weeral op dat deze vorm van ondersteuning moeilijk te organiseren is en dat fiscale stimuli veel eenvoudiger door te voeren zijn.

Over het kanaliseren van meer middelen naar het Vinnof zegt de minister dat dat op basis van een gevoel is beslist. Is dat niet empirisch verifieerbaar? In elk geval verklaarde de minister nog niet zo lang geleden dat er geen nood was aan nieuwe middelen en nu is ze plots van gedachten veranderd. Hoe valt dat te verklaren? Het gaat om het kanaliseren van geld naar het fonds. Dat moet degelijk onderbouwd zijn. Vandaar dat het belangrijk is te weten welk investeringsritme men voorziet.

De heer *Bart Van Malderen* zegt dat de Vlaamse Regering probeert met de actueel beschikbare middelen een antwoord te bieden op de reële uitdagingen die zich op dit ogenblik stellen. Dat moet op een zo efficiënt en doelgericht mogelijke manier gebeuren. Hij twijfelt eraan of fiscale maatregelen per definitie sneller en eenvoudiger tot resultaat leiden. Ook

daar spelen vertragungseffecten. Het resultaat van een fiscale maatregel die men nu treft, wordt pas binnen twee jaar gevoeld. Het voorbeeld van de fiscale stimulus in de bouwsector is volgens de spreker geen goed voorbeeld. De verlaging van de btw heeft voor een heel korte periode een steekvlam gegeven, die niet lang heeft geduurd. De transformatie van onze economie is iets helemaal anders en dat moet op een duurzame manier gebeuren.

Over het Vinnof zegt de heer Van Malderen dat het al lang duidelijk is dat er nood is aan ondernemers die risico's durven nemen en dat de overheid een rol moet spelen in de ondersteuning van die ondernemers. Hij is ervan overtuigd dat in dezen het aanbod de vraag zal creëren. Het gevoel waarover de minister spreekt is dan ook zeer terecht.

Minister *Ingrid Lieten* begrijpt het ongeduld van sommige leden, maar men moet consequent zijn. Men kan niet enerzijds zeggen dat het te lang duurt en anderzijds dat het beleid moet worden gestoeld op een degelijke voorbereiding, op onderzoek en overleg. Ze vraagt dan ook enige tijd om de concrete maatregelen degelijk te kunnen uitwerken om die dan zo snel mogelijk te implementeren.

III. BEVOEGDHEID WERK VAN DE HEER PHILIPPE MUYTERS, VLAAMS MINISTER VAN FINANCIËN, BEGROTING, WERK, RUIMTELIJKE ORDENING EN SPORT

Voor wat de bespreking in de Commissie voor Economie betreft, omvat de bevoegdheid Werk de volgende bepalingen:

decreetsbepalingen: artikel 10 (entiteit JB0 programma JD101 tot entiteit JC0 programma JD 209);

begrotingstabel – afdeling I: entiteit CB0 (programma CD001), entiteit JB0 (programma JA, JB, JD en JE), entiteit JC0 (programma JA en JD);

begrotingstabel – afdeling V: Herplaatsingsfonds.

1. Toelichting door de minister

Er zijn een aantal uitgaven die bijkomend worden voorzien. De *minister* geeft een overzicht van de belangrijkste verschuivingen.

Vanuit Bestuurszaken is er een provisie verdeeld over de diverse entiteiten voor de uitvoering van de sectorale ambtenarenakkoorden. Het gaat om de volgende verhogingen van de budgetten voor de uitvoering van de cao's:

- 240.000 euro voor de weddekredieten van de VRT en de departementen van de Vlaamse Gemeenschap;
- 209.000 euro voor Syntra Vlaanderen;
- 3,7 miljoen euro voor de VDAB.

Daarnaast heeft de VDAB nog recht op 1,5 miljoen euro voor de uitvoering van de cao van het instructiepersoneel, dat nu ook op het budget van Werk wordt uitgetrokken.

Op een aantal uitgavenposten zijn er belangrijke bijkomende middelen uitgetrokken.

Bij de VOP, de premie voor de tewerkstelling van personen met een handicap, wordt vanuit de VDAB gevraagd om daarvoor een budgetverhoging door te voeren van 14,4 miljoen euro. In deze begrotingsaanpassing wordt effectief 10 miljoen euro meer uitgetrokken voor de VOP. Voor de resterende 4,4 miljoen euro moet de VDAB zelf via verschuivingen binnen zijn eigen budget middelen zoeken. Op die manier zal men kunnen komen tot de volledige uitwerking van de VOP, zoals ook door het Vlaams Parlement is gevraagd.

Het budget voor de 50+-tewerkstellingspremie wordt met ongeveer 3 miljoen euro verhoogd.

De derde grote verhoging komt op rekening van Syntra Vlaanderen. Het gaat om een indexering van de enveloppe voor Syntra, die wordt betaald op basis van de geleverde prestaties van twee jaar terug. Bij de oorspronkelijke begroting werd ervan uitgegaan dat er geen indexering van de middelen nodig was, wat eigenlijk wel decretaal is bepaald. In de begrotingsaanpassing is er dan ook een verhoging van 1,8 miljoen euro opgenomen.

Verder is er een verhoging van 360.000 euro voor IT-kredieten.

Tot slot wijst de minister nog op de blokkering van een aantal middelen voor in het totaal 190 miljoen euro binnen het geheel van de Vlaamse begroting, die dient voor het creëren van een buffer voor onvoorziene uitgaven. Het gaat om middelen op begrotingsposten die onderbenut worden. Voor de sector Werk is dat 14,1 miljoen euro, die worden gevonden bij een aantal minderingen in de werkingskosten en een aantal blokkeringen van uitgaven. De minister zal daar later meer details over kunnen geven, na overleg met de VDAB.

2. Bespreking

De heer *Filip Watteuw* uit zijn bezorgdheid over het budget van de VDAB. Al bij de bespreking van de oorspronkelijke begroting heeft hij zijn vrees geuit dat de VDAB een aantal van zijn taken niet meer zou kunnen opnemen. De minister had dat toen ontkend. Bij deze begrotingscontrole wordt nog een stap verder gegaan. De spreker zegt dat hij niet alleen staat met zijn analyse van de onderfinanciering van de VDAB. De drie grote vakbonden hebben samen een duidelijke noodkreet geslaakt. Ze zeggen dat als het zo verder gaat, de VDAB zijn taken niet meer zal kunnen uitvoeren. Ook het Rekenhof zet hierbij heel duidelijke vraagtekens. Het Rekenhof stelt dat de budgettaire mogelijkheden van de VDAB zodanig beperkt worden, dat het moeilijk wordt om de werking te garanderen. In een periode van hogere werkloosheid zal het voor de VDAB zeker niet gemakkelijker worden om zijn kerntaken volledig uit te voeren. Het budget van de VDAB moet dan ook anders benaderd worden door de bevoegde minister van Werk, dan op de manier waarop dat nu gebeurt.

De heer *Ivan Sabbe* zegt dat de werking van de VDAB wordt bemoeilijkt door het niet beperken in tijd van de werkloosheidsuitkeringen. Zolang daaraan geen eind komt, zullen de problemen blijven bestaan, hoeveel middelen er ook in de VDAB worden gepompt. Zolang uitkeringen zo hoog blijven als nu, zullen ook de vacatures in de knelpuntberoepen niet kunnen worden ingevuld.

De heer *Bart Van Malderen* herinnert eraan dat hij in de periode van de goedkeuring van de begroting al een aantal vragen heeft gesteld over de VOP. Er is dus blijkbaar 14 miljoen euro nodig, waarvan er 4 miljoen moet gevonden worden via besparingen binnen de VDAB. Er is een herhaalde vraag om op het VDAB-budget te besparen, want dat was al een opdracht die in de oorspronkelijke begroting was opgenomen, die nu nog wordt versterkt. Het Planbureau heeft pas laten weten dat de economische groei niet voldoende zal zijn om de werkgelegenheid aan te zwengelen, wat zal leiden tot meer dan 50.000 bijkomende werklozen in 2010 en 29.000 in 2011. Dat betekent dat de VDAB de komende twee jaren meer bevraagd zal worden, wat in contrast staat met de versterkte besparingsopdracht van de instelling. Is het mogelijk om tegelijk in dergelijke mate te besparen en toch de dienstverlening te garanderen? Het lid vreest dat snijden in het budget van de VDAB, snijden in de tewerkstelling betekent.

De spreker wijst er ook op dat er ondertussen ook een Werkgelegenheids- en Investeringsplan is, dat moet worden uitgevoerd. Er zijn al een aantal VESOC-vergaderingen aan gewijd geweest. Het wordt nu hoog tijd om het WIP ook daadwerkelijk te implementeren.

Deze spreker merkt ten slotte nog op dat de crisis ook heeft toegeslagen in de werking van een aantal instrumenten zoals IBO-interim en Jobkanaal. De invulling door Jobkanaal is met een derde gedaald. Is het de bedoeling in deze instrumenten een bijsturing door te voeren?

De heer *Jan Laurys* zegt dat de besparing van 21 miljoen euro op het budget van de VDAB bij de oorspronkelijke begroting, was ingegeven door de optie om in alle bevoegdheidsdomeinen een lineaire besparing door te voeren. Nu komt daar nog 4 miljoen euro bij voor de financiering van de VOP. De VOP heeft geen gesloten enveloppe, dus is het mogelijk dat er nog meer geld voor zal moeten gezocht worden.

Wat de tewerkstellingspremie betreft, heeft de minister zelf al aangegeven dat het moeilijk is te berekenen wat de impact van de economische crisis hierop zal zijn. De heer Laurys vraagt zich af of dit instrument budgettair niet te optimistisch ingeschat is.

De spreker hoopt verder dat de blokkering van 14 miljoen euro aan middelen uit het budget Werk niet recurrent zal zijn en dat op termijn die middelen niet helemaal zullen verdwijnen, als die blokkering een aantal jaren aansleept.

Ten slotte vraagt de heer Laurys nog verduidelijking bij het budget voor verwerving van materieel informatica (basisallocatie JA 107) van het departement WSE. Er is een verhoging van 400.000 euro op het betaalkrediet voor liggende facturen, die noodzakelijk is om alle verplichtingen tegenover de leveranciers na te komen binnen een aanvaardbare tijds-spanne. Betekent dit dat deze post bij de oorspronkelijke begrotingsopmaak ondergebudgetteerd was? Heeft het departement vertragingen bij het betalen van facturen?

Mevrouw *Lydia Peeters* beaamt de opmerkingen dat de VDAB zeer belangrijke taken moet uitoefenen zoals beroepsopleiding en het invullen van knelpuntvacatures. De lineaire besparingen waren dan ook te betreuren. Er komt nu toch een verhoging voor de beroepsopleiding, maar tegelijkertijd moet de VDAB 4 miljoen aan middelen zoeken voor de financiering van de VOP. Het lid vreest dat met dit soort maatregelen onder andere het probleem van de wachttijden bij de beroepsopleidingen niet zal worden opgelost.

Minister *Philippe Muyters* benadrukt dat binnen de bevoegdheid Werk de VDAB veruit het grootste gedeelte van het budget opsloopt. De middelen van de VDAB zijn de laatste jaren zowel op het vlak van budget als van personeel zeer sterk gegroeid. Er zijn ook wel bijkomende taken aan de VDAB opgelegd. De efficiëntieoefening die de Vlaamse Regering doet, betekent ook voor de VDAB dat moet worden nagegaan welke taken moeten behouden blijven en waar er efficiëntiewinsten mogelijk zijn. Het herplaatsen van mensen naar nieuwe taken is daar zeker een onderdeel van. De minister geeft toe dat dat een moeilijke oefening is, maar die oefening moet in alle beleidsdomeinen worden gedaan. Het schuiven met mensen is altijd moeilijk, ook bij andere agentschappen. De minister gaat er hoe dan ook van uit dat er bij de VDAB efficiëntiewinsten mogelijk zijn.

De minister benadrukt dat het Vlaams Parlement zelf heeft gevraagd om de VOP volledig uitwerking te laten hebben. De stijging van het aantal premies kan nooit vooraf worden ingeschat. In elk geval blijkt die stijging zeer groot te zijn. Er was bij de begrotingsopmaak al een aanzienlijke stijging voorzien en nu doet de Vlaamse Regering daar nog eens 10 miljoen euro bovenop. Als er dan nog meer nodig is, dan zal dat moeten gevonden worden bij de middelen van de VDAB, zoals reeds gezegd. Dat hoeft niet noodzakelijk bij de beroepsopleiding te worden gezocht. De VDAB heeft nog heel wat andere taken, dus kan het geld ook van elders binnen het VDAB-budget komen.

De blokkering van uitgaven is een voorzichtigheidsmaatregel. Dat dat op termijn ook een reële besparing wordt, is volgens de minister goed mogelijk. Als blijkt dat onderbenutting

van een bepaald budget structureel is, dan moeten die middelen elders kunnen worden ingezet. Het overleg met de VDAB over die blokkeringen is nog aan de gang.

De minister zegt dat voor de volgende begrotingsopmaak nog bijkomende efficiëntieverhogingen en besparingen zullen nodig zijn.

Over de voortgang van het WIP zegt de minister dat hij heeft voorgesteld dat de commissie hierover regelmatig zal worden gerapporteerd. Ter gelegenheid van die rapportage kan dan het debat over de implementatie van het WIP ten gronde worden gevoerd.

De minister geeft verder ook toe dat de crisis een invloed heeft op de andere instrumenten. Jobkanaal heeft voor hem vooral een sensibiliserende functie. Dat geldt bijvoorbeeld ook voor de 50+-clubs. Voor beide initiatieven zijn er binnen het WIP bijkomende opdrachten voorzien.

Wat de verhoging bij begrotingsallocatie JA107 (verwerving materieel-informatica Departement WSE) betreft, zegt de minister dat het departement WSE beschikt over een basisallocatie (BA JB0 JA 103) waarop zij haar IT-dienstencontracten betaalt en een basisallocatie die toelaat IT-investeringen te doen (BA JB0 JA 107). Bij de begrotingscontrole werd het GVK van de basisallocatie voor de dienstencontracten verhoogd met 600.000 euro en de basisallocatie voor de investeringen verminderd met 600.000 euro. Dit is een budgetneutrale operatie die begrotingstechnisch noodzakelijk werd omdat er meer IT-profielen moeten worden afgenomen via raamcontracten dan dat er volledige projecten worden gefinancierd. De globale IT-toewijsbare som van het departement verhoogt dus niet met de begrotingscontrole 2010. Wat wel verhoogde in beide basisallocaties, is het effectieve betaalkrediet. Dit GOK vermeerderde met 100.000 euro voor wat betreft betaling van IT-diensten en 400.000 euro voor wat betreft betaling van IT-investeringen. Aangezien er tijd zit tussen het aangaan van verbintenissen en de betaling, zuiveren de huidige betaalkredieten hoofdzakelijk engagementen uit het verleden aan; daarbij is het zo dat de overheid alleen maar hetgeen effectief en kwalitatief is uitgevoerd, mag betalen: de verhoogde betaallast die dit jaar moest opgevangen worden heeft niet te maken met het uitstellen van factuurbetalingen, maar wel met gepast betalen als (na enige vertraging in oplevering) het recht op betaling is ontstaan.

De heer *Filip Watteuw* zegt dat een begrotingsbespreking het mogelijk maakt dat de parlementsleden een zicht krijgen op het beleid van de regering. In de begroting wordt het regeerakkoord omgezet in cijfers. Volgens hem werkt de regering steeds meer met onduidelijke parameters zoals efficiëntiewinsten of onderbenutting. Dat is echter zo vaag, dat er geen duidelijk zicht komt op waar deze regering precies zal besparen. De minister zegt dat de VDAB keuzes zal moeten maken, maar het blijft volledig onduidelijk welke keuzes dat zullen zijn. Zowel vakbonden als Rekenhof zeggen dat door de besparingen de VDAB in zijn kernactiviteiten zal moeten schrappen.

De heer *Bart Van Malderen* begrijpt uit het antwoord van de minister dat hij een oproep doet om een kerntakendebat te voeren binnen de VDAB. De vraag is blijkbaar: welke taken moet de VDAB nog blijven uitoefenen. Het lid vraagt zich af of hierover concrete voorstellen op tafel liggen. Als men een arbeidsmarktbeleid voor de 21ste eeuw wil voeren, is het volgens hem bijvoorbeeld belangrijk dat er zeer sterk wordt ingezet op opleiding en competentieversterking, op de combinatie van werk en gezin, op een performante toeleiding naar werk. Welke van die taken zullen er dan eventueel onder vuur komen liggen? Er komen in elk geval de komende jaren volgens het Planbureau nog tienduizenden werklozen bij en het zal nodig zijn om via maatwerk voor al die mensen een nieuwe job te vinden. Als de conjunctuur het dus noodzakelijk maakt hierin meer middelen te investeren, dan is het natuurlijk de vraag of men er met lineaire besparingen in alle beleidsdomeinen wel zal geraken.

Over de VOP zegt de heer Van Malderen dat kan worden nagegaan in hoeverre die steun geleidelijk kan worden afgebouwd, zonder dat er daarom een rigoureuze einddatum op wordt geplakt. In elk geval zou de voorspelbaarheid van de benodigde middelen er wel door verbeteren.

Jobkanaal is volgens de spreker geen louter sensibiliseringsinstrument. De overeenkomst was dat Jobkanaal 5000 mensen zou toeleiden naar werk. In 2008 is dat streefcijfer bijna behaald. Nu zit men daar een derde onder. De belangrijkste vaststelling is wel dat er enorme regionale verschillen zijn.

De heer *Robrecht Bothuyne* zegt dat deze regering hoe dan ook moet besparen en dus ook op het Departement Werk, waar dat vooral bij de VDAB zal gebeuren. Hij heeft niet gehoord dat er een kerntakendebat over de werking van de VDAB zou worden gelanceerd. De VDAB is een EVA en is dus een geresponsabiliseerde entiteit die permanent intern moet discussiëren over het behalen van de doelstellingen van de beheersovereenkomst in functie van de beschikbare middelen. De VDAB heeft inderdaad een sterke stijging van het budget gekend de afgelopen jaren en het moet dus zeker mogelijk zijn hier efficiëntiewinsten te boeken.

Jobkanaal heeft volgens de heer Bothuyne meerdere doelstellingen. De doelstelling van het toeleiden van 5000 mensen naar werk werd bij de opstart van Jobkanaal sterk gemediatiseerd. Maar sensibilisering is zeker ook een belangrijke doelstelling.

Minister *Philippe Muyters* beaamt de opmerking van de vorige spreker dat de VDAB een EVA is, die geresponsabiliseerd is, wat de besteding van de haar toegewezen middelen betreft. Er wordt een budgettair kader opgelegd door de in het parlement goedgekeurde begroting en het is aan de raad van bestuur van de instelling om na te gaan hoe het agentschap binnen dat kader de taken die het zijn opgelegd kan uitvoeren. Mocht blijken dat dat niet mogelijk is met het toegewezen budget, dan is het aan de raad van bestuur om hierover terug te koppelen met de regering en hierover in discussie te treden. Het is dus niet de bedoeling om een kerntakendebat te lanceren.

Over de VOP zegt de minister dat het in feite geen ‘open end’-budget mag zijn, maar dat alle partijen in het parlement hebben gevraagd om de VOP onverkort volledig uit te voeren. Het zou dus goed zijn dat men in de toekomst een eind maakt aan de ‘open end’-financiering van deze maatregel.

De minister verduidelijkt verder dat ook hij in zijn beleidsnota een stijging van de werkloosheid met 60.000 heeft voorzien, terwijl het Planbureau nu spreekt van 52.000 bijkomende werklozen. Er is in de uittekening van het beleid wel degelijk rekening gehouden met die stijging.

Over Jobkanaal zegt de minister nog dat zijn voorganger bij de conceptie ervan absoluut wilde dat er een streefcijfer in zou worden opgenomen. Jobkanaal vraagt aan werkgevers om bepaalde vacatures expliciet open te stellen voor doelgroepwerknemers. Ook in het crisisjaar 2009 heeft Jobkanaal op die manier veel meer dan 5000 vacatures gevonden bij de werkgevers. Het is echter niet de functie van Jobkanaal ervoor te zorgen dat die vacatures ingevuld geraken, want dan zou Jobkanaal de taak van de VDAB moeten overnemen en werkzoekenden screenen om na te gaan of ze in een vacature passen. Er is in elk geval wel de ambitie dat er jaarlijks 5000 vacatures worden ingevuld, maar Jobkanaal kan onmogelijk voor die invulling verantwoordelijk worden gesteld. De doelstelling van Jobkanaal is dus inderdaad sensibilisering en het ophalen van vacatures. Jobkanaal screent die vacatures dan om na te gaan of ze geschikt zijn om aan te bieden aan doelgroepwerknemers. En uit die screening zal Jobkanaal werkgevers dan ook adviezen verstrekken om die vacatures zodanig te maken dat ze voor de doelgroepwerknemers geschikt zijn.

De heer *Bart Van Malderen* zegt dat Jobkanaal hoe dan ook een nuttig vehikel is. Maar hij stelt wel vast dat het aantal vacatures dat wordt verzameld met 20 percent is gedaald. Dat is ook logisch, gezien de conjunctuur. Het aantal invullingen daalt met 30 percent. Dat betekent dat de invullingsgraad effectief daalt. Dat kan men niet aan Jobkanaal verwijten, maar dit gegeven zorgt wel voor frustraties bij de beoogde doelgroepen. Jobkanaal is echter wel verantwoordelijk voor de grote regionale verschillen. Dat kan niet enkel te wijten zijn aan arbeidsmarktverschillen. Er moet zeker onderzocht worden hoe dat komt.

De heer Van Malderen zegt verder nog dat de middelen van de VDAB de afgelopen jaren gestegen zijn omdat in de beheersovereenkomst door de Vlaamse Regering een aantal bijkomende taken aan het agentschap zijn opgelegd. Het is niet omdat het budget de afgelopen jaren gestegen is, dat men noodzakelijk meer zou moeten kunnen besparen. De beheersovereenkomst moet kunnen worden uitgevoerd en het is de vrees dat dat zou worden gehypothekerd door de lineaire besparingen.

Over de VOP ten slotte zegt de spreker dat het parlement in december 2009 gevraagd heeft om de maatregel onverkort uit te voeren, omdat er voorstellen circuleerden om daar zeer lineair een einddatum op te zetten. Men wilde daardoor een zekerheid inbouwen voor de werkgevers die dit zeer goede instrument hebben aangegrepen. Als nu kan worden gesproken over een aftopping, dan gaat het erom dat er een evaluatie zou worden gemaakt, waaruit dan kan blijken of een werknemer die via de VOP is aangenomen, dusdanig in een bedrijf is geïntegreerd, dat minder of zelfs geen bijkomende steun voor de werkgever meer nodig is.

IV. BEVOEGDHEID SOCIALE ECONOMIE VAN MEVROUW FREYA VAN DEN BOSSCHE, VLAAMS MINISTER VAN ENERGIE, WONEN, STEDEN EN SOCIALE ECONOMIE

Voor wat de bespreking in de Commissie voor Economie betreft, omvat de bevoegdheid Sociale Economie de volgende bepalingen:

decreetsbepalingen: artikel 10 (entiteit JC0 programma JE200 tot JE209);

begrotingstabel – afdeling I: entiteit JB0 (programma JA), entiteit JC0 (programma JA en JE).

1. Toelichting door de minister

Het budget zoals vooropgesteld bij de initiële begroting werd behouden. In totaal bedroeg het budget bij de begrotingsopmaak 2010 327.757.000 euro. Organisatorisch beheert het Departement Werk en Sociale Economie hiervan 862.000 euro en het Vlaamse Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie 326.895.000 euro.

Dit budget is niet gewijzigd, zij het dat er binnen het programma sociale economie een overheveling gebeurt van 4.465.000 euro vanuit de basisallocatie invoegbedrijven (JE201) naar twee andere basisallocaties.

Er wordt een bedrag van 4 miljoen euro overgeheveld naar een nieuwe basisallocatie (JE 211) met als omschrijving ‘bedrijfs-, product- en procesinnovatie voor initiatieven sociale economie’. Zoals in de beleidsnota is vooropgesteld is innovatie binnen de sociale economie noodzakelijk om duurzame werkgelegenheid te garanderen en een antwoord te bieden aan maatschappelijke uitdagingen. Succesvolle innovatie gebeurt zelden toevallig, maar is meestal het resultaat van een proces waarin kennis, technologie en creatieve ideeën stapsgewijs omgezet worden in nieuwe producten of diensten.

Innovatie in de sociale economie stimuleren vraagt een krachtige strategie voor de toekomst, die samen met de minister voor innovatie op punt wordt gesteld. Kernpunten zijn:

samenwerkingsverbanden en netwerking tussen ondernemingen, innovatie op het gebied van materialen en productieprocessen, het aanboren van nieuwe markten, inspelen op investeringsprogramma's, het multipliceren van goede sociale ondernemingsmodellen en de verdere ontwikkeling van een hrm-beleid op maat van kansengroepen dat op uitdagingen anticipeert.

Via een innovatie-oproep naar de organisaties en ondernemingen uit de sociale economie zullen specifieke projecten die focussen op proces-, product- of dienstinnovatie worden ondersteund volgens concrete parameters.

Een tweede beweging betreft een bedrag van 465.000 euro dat wordt overgeheveld naar de basisallocatie van IT-investeringen (JA205) met het oog op de ontwikkeling van een webportaal dat toelaat om de maandelijkse prestatiestaten vanuit de beschutte werkplaatsen online binnen te krijgen en niet langer via schriftelijke aanlevering van gegevens. Dit webportaal moet toelaten een meer efficiënte en klantvriendelijke dienstverlening te ontwikkelen.

Daarnaast wordt nog een tweede nieuwe basisallocatie gecreëerd, gelinkt aan het Europees Sociaal Fonds (JE212). Binnen het Operationeel Programma 2007-2013 van het ESF zijn doelstellingen en acties voorzien binnen het beleidsdomein Sociale Economie. Uitgangspunt van het ESF is een gedeeld partnerschap waarin Europese middelen versterkt ingezet worden op Vlaamse middelen. Om de Vlaamse cofinanciering voor concrete oproepen 'sociale economie' binnen het ESF mogelijk te maken wordt deze basisallocatie binnen het programma Sociale economie gecreëerd.

2. Bespreking

De heer *Jan Laurys* vraagt waarvoor het bedrag van 4 miljoen euro in de nieuwe basisallocatie JE 211 (bedrijfs-, product- en procesinnovatie voor initiatieven sociale economie) precies zal dienen? Gaat dat onder andere over de kindercrèches in de bedrijven? Werden die na evaluatie van een aantal proefprojecten afgevoerd?

De heer Laurys vraagt ook meer informatie over de middelen van de Nationale Loterij.

De heer *Filip Watteuw* wil weten wat precies bedoeld wordt met innovatie in de sociale economie.

Er wordt 4 miljoen euro weggehaald bij het budget voor de invoegbedrijven. Wat zal daarvan het gevolg zijn bij deze sector? Neemt het beleid afstand van het principe van invoegbedrijven?

Minister *Freya Van den Bossche* antwoordt dat de vermindering van de middelen voor de invoegbedrijven geen problemen met zich zal meebrengen. Een deel van dat budget werd niet gebruikt wegens de crisis en het werd raadzaam geacht een gedeelte van de middelen af te splitsen voor innovatie. Er wordt gehoopt daarmee nieuwe markten te kunnen aanboren en nieuwe producten en processen te kunnen ontwikkelen. Het komt er op aan de beschikbare middelen in deze crisisperiode zinvol te besteden.

Er zijn geen middelen voor kinderopvang gebruikt in het kader van de innovatie. Hoe de innovatieve projecten in de sociale economie er zullen uitzien, daar wordt nog volop aan gewerkt. De minister zegt toe hiermee naar de commissie te komen, van zo gauw een en ander concreet is uitgewerkt.

Over de middelen van de nationale loterij antwoordt de minister dat het bedrag onveranderd is gebleven ten opzichte van de initiële begroting 2010. Bij de initiële begroting 2010 is hierop 80 percent geplaatst. De verdeling van het overige luik zal in de loop van 2010 op globaal niveau worden behandeld.

V. INDICATIEVE STEMMING

De aan de commissie toegewezen bepalingen van het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2010 worden bij indicatieve stemming aangenomen:

- met 6 stemmen voor en 5 stemmen tegen, voor wat de bevoegdheid Economie betreft;
- met 6 stemmen voor en 3 stemmen tegen bij 1 onthouding, voor wat de bevoegdheden Wetenschap, Innovatie en Economisch Overheidsinstrumentarium betreft;
- met 6 stemmen voor en 5 stemmen tegen, voor wat de bevoegdheid Werk betreft;
- met 6 stemmen voor, 3 stemmen tegen bij 2 onthoudingen, voor wat de bevoegdheid Sociale Economie betreft.

De voorzitter,

Patricia CEYSENS

De verslaggevers,

Koen VAN DEN HEUVEL

Jan LAURYS

Gebruikte afkortingen

cao	collectieve arbeidsovereenkomst
DAB	Dienst met afzonderlijk beheer
EFRO	Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling
ENA	Economisch Netwerk Albertkanaal
ESF	Europees Sociaal Fonds
ESR	Europees Systeem van Nationale en Regionale Rekeningen
EU	Europese Unie
EVA	extern verzelfstandigd agentschap
EWI	(Departement) Economie, Wetenschap en Innovatie
FFEU	Financieringsfonds voor schuldafbouw en eenmalige investeringsuitgaven
F.I.T.	Flanders Investment & Trade, het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen
GIS	Geografisch Informatiesysteem
GOK	gesplitst ordonnanceringskrediet
GOM	Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij
GVK	gesplitst vastleggingskrediet
hrm	humanresourcesmanagement
IBO	individuele beroepsopleiding
IVA	intern verzelfstandigd agentschap
IWT	Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie
O&O	onderzoek & ontwikkeling
PMV	Participatiemaatschappij Vlaanderen
POM	Provinciale Ontwikkelingsmaatschappij
Syntra	Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming Syntra
VDAB	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling
VESOC	Vlaams Economisch Sociaal Overlegcomité
ViA	Vlaanderen in Actie
Vinnof	Vlaams Innovatiefonds
VLAO	Vlaams Agentschap Ondernemen
VLIZ	Vlaams Instituut voor de Zee
VOP	Vlaamse Ondersteuningspremie
VRWB	Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid
VRWI	Vlaamse Raad voor Wetenschap en Innovatie
WIP	Werkgelegenheids- en investeringsplan
WSE	(Departement) Werk en Sociale Economie